

Materiał pomocniczy nr 3

Wnioski z raportów ewaluacyjnych – główne obserwacje i proponowane modyfikacje działań

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji Sp. z o.o. w ramach

III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Dla każdej z grup instrumentów wskazano główne wnioski z interpretacji raportów ewaluacyjnych i – zaznaczone czcionką pogrubioną – ramowe propozycje interwencji w sferze polityki oświatowej. W czasie warsztatu należy wpisać własne obserwacje i propozycje do raportów, będących przedmiotem wspólnej analizy.

Elementy polityki		Wnioski z interpretacji raportów ewaluacyjnych i propozycje interwencji w sferze polityki oświatowej	Główne obserwacje i proponowane interwencje (odnośniki do własnych propozycji z Materiału szkoleniowego 4)
Planowanie polityki oświatowej	Cele i zadania polityki	diagnoza adekwatności celów i zadań polityki lokalnej, ukazująca ogólną skuteczność i sprawność: <ul style="list-style-type: none"> ○ wdrażania procesów kształcenia, socjalizacji, uczenia aktywności społecznej ○ tworzenia środowiskowego partnerstwa edukacyjnego ○ wdrażania technik zarządzania szkołami i placówkami ○ zapewniania odpowiedniego poziomu infrastruktury (warunki lokalowe, wyposażenie) 	
		rekonstrukcja celów i zadań polityki lub kierunków wdrażania, w postaci: <ul style="list-style-type: none"> ○ uogólnienia lub uszczegółowienia celów ○ weryfikacji i uszczegółowienia parametryzacji celów ○ uszczegółowienia zadań ○ eliminacji lub/i uzupełnienia wykazu zadań 	
	Korelacja polityki oświatowej z innymi lokalnymi politykami społecznymi	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza skuteczności polityk społecznych w sferze ich oddziaływania na socjalizację i aktywność społeczną uczniów • diagnoza możliwości wpływania przez szkoły i placówki na inne lokalne polityki społeczne • diagnoza poziomu współpracy szkół i placówek z organizacjami (publicznymi i społecznymi) innych polityk społecznych 	
		podjęcie korekty ogółu polityk społecznych, dla sprostania wyzwaniom rozwojowym, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ zintegrowane zarządzanie politykami społecznymi ○ zaprogramowanie wykorzystania obiektów infrastruktury społecznej m.in. do celów edukacyjnych 	
	Lokalne standardy edukacyjne	diagnoza adekwatności standardów edukacyjnych pod względem jakościowym i ilościowym, w odniesieniu do: <ul style="list-style-type: none"> ○ sprawności realizacji polityki oświatowej w sferach kształcenia, socjalizacji oraz uczenia aktywności społecznej (obywatelskiej) ○ udziału szkół i placówek w życiu wspólnoty ○ sposobów zarządzania szkołami i placówkami ○ warunków lokalowych i wyposażenia szkół i placówek 	
		działania korygujące w sferze definicji i implementacji standardów: <ul style="list-style-type: none"> ○ urealnienie (obniżenie) standardów ○ zaostrzenie (podniesienie) standardów ○ zapisanie w dokumentach planistycznych konieczności zastosowania środków pozwalających uzyskać założone standardy edukacyjne 	

Elementy polityki	Wnioski z interpretacji raportów ewaluacyjnych i propozycje interwencji w sferze polityki oświatowej	Główne obserwacje i proponowane interwencje (odnośniki do własnych propozycji z Materiału szkoleniowego 4)	
Działania organizacyjne polityki oświatowej	Sieć szkół i placówek publicznych	<p>diagnoza funkcjonowania sieci szkół i placówek, z identyfikacją deficytów w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ogólnej sprawności wdrażania polityki oświatowej ○ lokalizacji szkół i placówek w relacji do innych obiektów infrastruktury społecznej ○ sprawności zarządzania szkołami i placówkami ○ bazy lokalowej szkół i placówek oświatowych 	
	Sieć szkół i placówek publicznych	<p>działania restrukturyzujące sieć szkół i placówek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ przeprowadzenie alternatywnych analiz wariantowych rodzajów i lokalizacji szkół/placówek, w powiązaniu z polityką inwestycyjną JST ○ przeprowadzenie analiz konsekwencji (społecznych, politycznych, finansowych) wariantów działań restrukturyzacyjnych ○ podjęcie – z wyprzedzeniem – kroków w sferze komunikacji społecznej w celu minimalizacji konfliktów na tle restrukturyzacji 	
	Polityka inwestycyjna	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja poziomu zaspokojenia potrzeb lokalowych i sprzętowych w skali JST oraz w poszczególnych szkołach i placówkach, w układzie rzeczowym (odniesienie do standardów) i terytorialnym, m.in. w kontekście sprawności realizowania procesów edukacyjnych • identyfikacja obiektów edukacyjnych, które warto zaadaptować (i wyposażać) tak, by mogły pełnić cele środowiskowe (szkoła jako centrum aktywności lokalnej) 	
		<p>określenie potrzeb lokalowych i wykazu wyposażenia wymagających dodatkowych nakładów i uwzględnienie tych potrzeb w lokalnej strategii lub/i wieloletnim planie inwestycyjnym</p>	
	Związki ze środowiskiem lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja istniejącej współpracy szkół/placówek z podmiotami otoczenia dla: <ul style="list-style-type: none"> ○ rozwiązywania problemów wspólnoty samorządowej ○ wspierania działalności lokalnych organizacji ○ uczestnictwa w rozstrzyganiu konfliktowych kwestii społecznych ○ angażowania rodziców w sprawy szkoły i środowiska • identyfikacja stopnia „otwartości” jednostek oświatowych na środowisko w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ○ barier wewnętrznych utrudniających nawiązywanie przez szkoły/placówki kontaktów z podmiotami w środowisku ○ gotowości uczniów do nawiązywania współpracy/kontaktów z podmiotami spoza szkoły/placówki ○ gotowości kadry szkół/placówek do nawiązywania kontaktów z podmiotami środowiska lokalnego (zwłaszcza NGO) • identyfikacja bazy lokalowej i wyposażenia, warunkujących możliwość nawiązywania kontaktów z innymi podmiotami 	
		<p>określenie w planie strategicznym i programach samorządowych celów i zasad środowiskowego partnerstwa edukacyjnego, jako modelu angażowania się szkoły (jako wspólnoty wiedzy i wspólnoty uczącej się) w sprawy rozwoju lokalnego</p>	

Elementy polityki	Wnioski z interpretacji raportów ewaluacyjnych i propozycje interwencji w sferze polityki oświatowej	Główne obserwacje i proponowane interwencje (odnośniki do własnych propozycji z Materiału szkoleniowego 4)	
Bieżące zawiadywane polityką oświatową	Kadra zarządzająca szkołami / placówkami oraz nauczyciele	identyfikacja skuteczności działania kierownictwa i kadry nauczycielskiej szkół i placówek, z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> ○ sprawności i poziomu zorganizowania procesów dydaktycznych i wychowawczych, ○ kompetencji i sprawność kierownictwa i kadry nauczycielskiej w sferze współpracy z otoczeniem (organizacje, rodzice, inni mieszkańcy), ○ stylu pracy dyrekcji i nauczycieli w szkołach/placówkach; 	
		wprowadzenie ewentualnych działań naprawczych poprzez ukierunkowanie polityki personalnej z wykorzystaniem pozostałych (poza oceną) narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi (określenie standardów rekrutacji, motywacji i szkoleń);	
	Finansowania polityki oświatowej	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja, na tle przyjętych standardów, skali niedofinansowania usług edukacyjnych w JST i w poszczególnych szkołach/placówkach, z uwzględnieniem rozkładu terytorialnego problemów • identyfikacja barier finansowych w: <ul style="list-style-type: none"> ○ zapewnieniu sprawności realizowania usług edukacyjnych w JST i w poszczególnych szkołach/placówkach ○ tworzeniu środowiskowego partnerstwa edukacyjnego ○ zaspokojeniu potrzeb lokalowych i wyposażenia • identyfikacja poziomu zarządzania środkami finansowymi w poszczególnych szkołach/placówkach, na tle pozostałych jednostek edukacyjnych 	
		wprowadzenie ewentualnych korekt wykorzystania narzędzi finansowych polityki oświatowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ restrukturyzację sieci szkół/placówek ○ modyfikację alokacji środków pomiędzy poszczególne szkoły/placówki (remonty, wyposażenie) ○ modyfikację alokacji środków na zadania realizowane w ramach skorelowanych polityk społecznych w sposób uwzględniający niedobory finansowania polityki edukacyjnej ○ poprawę poziomu zarządzania finansami w szkołach poprzez zastosowanie wobec kadry dyrektorów narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi (rekrutacja, ocena, motywacja i wynagrodzenia, szkolenia) 	
	Usuwanie dysproporcji pomiędzy szkołami/placówkami położonymi na terenie JST	identyfikacja występujących na terenie jednostki terytorialnej różnicowań w poziomie świadczenia usług edukacyjnych, w szczególności w odniesieniu do: <ul style="list-style-type: none"> ○ sprawności nauczania i prowadzenia pracy wychowawczej ○ poziomu współpracy szkół/placówek z otoczeniem (mieszkańcy, organizacje) ○ sposobu zarządzania szkołami/placówkami, jako elementu różnicującego poziom usług edukacyjnych ○ stanu infrastruktury oświatowej (warunki lokalowe, wyposażenie) 	
		wyrównywanie poziomu realizowania polityki oświatowej i świadczenia usług edukacyjnych poprzez uwzględnianie aspektu terytorialnego we wszystkich – opisanych powyżej – działaniach naprawczych.	